

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Ændringer vedrørende bolig i egen ejendom).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 78) findes i tidenden sp. 2503, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2209).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Grünbaum: Forslaget, som det vil se ud med finansministerens ændringsforslag, er jo tiltrådt af hele udvalget som led i forliget omkring realkrediten. Det følger heraf, at vi i udvalget har måttet bøje os imod hinanden, men det skal ikke skjules, at vi har været lidt betænkelige ved finansministerens ændringsforslag om ejerlejlighederne. Vi synes betydelig bedre om ministerens oprindelige forslag med de 5 pct. i lejeværdi på dette område. På den anden side er der ikke for ejerlejlighederne noget fradrag for vedligeholdelse, og lejeværdibestemmelserne skal jo gælde for alle ejerlejligheder, altså uden nogen datogrænse, ligesom lejeværdien for alle ejerlejligheder skal beregnes af den til enhver tid aktuelle ejendomsvurdering på samme måde, som det vil gælde for nyerehvervede enfamiliehus.

Endvidere er der opnået et, synes jeg, væsentligt fremskridt derved, at der både for disse nyerehvervede enfamiliehus og for alle ejerlejligheder nu skal regnes med 6 pct. i lejeværdi af den del af ejendomsværdien, som overstiger 400.000 kr. Det noterer vi med tilfredshed. Vi tror, at der hermed er taget et skridt i retning af mere rimelige forhold. Vi finder det fortsat urimeligt, at skatteyderne med de største indtægter og de dyreste huse kan få en hel del af deres husud-

gifter væltet over på andre og mindre velstillede borgere, men som sagt, det, der sker her, er et skridt i den rigtige retning, og det er vi glade for.

Såvel denne bestemmelse om de 6 pct. som bestemmelsen om 4 pct. for nyerehvervede parcelhuse på indtil 400.000 kr. tror jeg vil virke i retning af det, vi har ønsket, nemlig at modvirke den alt for stærke prisstigning på fast ejendom. Det er i hvert fald en side af denne sag, som også har en vis betydning, og det har også været motiveringen for, at hele dette kompleks af bestemmelser om parcelhuse er gået med ind i forliget omkring realkrediten.

Vi tager altså dette forslag, som det vil komme til at se ud nu med de ændringsforslag, der er stillet, som et fremskridt og kan tiltræde de stillede ændringsforslag.

Knud Østergaard: Mit partis ordfører er desværre forhindret i at være til stede. Jeg skal derfor kun fremsætte nogle ganske få bemærkninger.

Det er med al den debat, der har været omkring de såkaldt dyre parcelhuse, ganske interessant at kunne konstatere, at merprovenuet for staten ved, at man sætter lejeværdien op til 6 pct. for den del, der ligger over 400.000 kr., vil udgøre 800.000 kr. pr. år. Med den fordyrede administration, som dette indebærer, tør det jo nok siges, at det er meget begrænset, hvad staten derved opnår. Men også dette er jo en del af forliget, og mit parti kan derfor også godt tage det.

Jeg vil dog gerne sige, at en af de væsentligste grunde til, at mit parti accepterer det, som nu foreligger, er den nye lejeværdi, som er fastsat for ejerlejlighederne. Vi havde virkelig håbet, at dette problem hermed var taget ud af debatten. Det har jo ikke været tilfældet her i dag, og det kan vi kun beklage; vi havde håbet, at vi nu havde fået ro om hele denne sag. Men de 4 pct. betyder efter vor opfattelse en retfærdighedshandling over for ejerne af de bestående ejerlejligheder; idet de dyre ejerlejligheder får en forbedring og de billigere og dårligere en forringelse. Det er altså noget, der vender rigtigt, socialt set. Dernæst og ikke mindst føler jeg mig overbevist om, at denne omtrentlige ligestilling af ejerlejligheder og parcelhuse betyder et incitament til ny-

[Knud Østergaard.]

byggeri, således at en række ejerlejligheder i nybyggeri vil se dagens lys i den kommende tid, og det finder mit parti særdeles værdifuldt. Vi kan altså stemme for ændringsforslagene, som de foreligger her.

Ib Thyregod: Som led i det indgåede forlig vedrørende realkreditlovgivningen er der også indgået et forlig vedrørende ligningsloven, og jeg kan anbefale ligningslovsforslaget med de ændringsforslag, som nu foreligger.

Det spørgsmål, som vi tog fat på i forbindelse med ligningsloven, var spørgsmålet om parcelhusene, hvor der jo i forbindelse med ejerskifte skal ske en forhøjelse af skatteværdien; det lå i det forslag, som regeringen havde fremsat. Dette forslag gennemføres nu i enighed mellem de fem partier, som var repræsenteret i realkreditudvalget, med den ændring, at der sker en forhøjelse af procenten, for så vidt angår nykøbte og nybyggede parcelhuse over grænsen 400.000 kr., og således at der skal finde regulering sted i tilfælde af senere stigninger på fast ejendom, som giver sig udtryk i ejendomsvurderingerne.

Jeg er enig i det, som hr. Grünbaum har sagt, at formålet med disse bestemmelser er at modvirke prisstigninger på fast ejendom og på den måde stabilisere parcelhusmarkedet, således at vi ikke skal fortsætte med de prisstigninger, som vi har haft.

Det andet spørgsmål, som er blevet løst i forbindelse med ligningsloven, er skatteværdien af ejerlejligheder. Vi har jo for nylig haft en debat vedrørende specielt spørgsmålet om ejerlejligheder, hvor socialdemokratiet angreb de forslag, som forelå i forbindelse med boliglovene. Her var stillingen jo den, at vi i høj grad indskrænkede mulighederne for at oprette ejerlejligheder i den gamle boligmasse. Det, der her er tale om, er fastsættelsen af lejeværdien, og partierne gennemfører altså her i enighed en ligestilling med nye parcelhuse. Dette betyder en bedre stilling for de nybyggede ejerlejligheder og en dårligere stilling for de gamle ejerlejligheder, hvilket også er rimeligt i den nuværende situation ud fra de erfaringer, vi har. Det er glædeligt, at der er opnået enighed om lejeværdien for disse ejerlejligheder; herved fremmes de positive muligheder, som

ligger i ejerlejlighedstanken. Det, som i første række vil blive aktuelt i de kommende år, er spørgsmålet om nybyggeriet af ejerlejligheder, og det vil blive fremmet igennem den enighed, der her er opnået om lejeværdien, så jeg kan på mit partis vegne anbefale de stille ændringsforslag.

Niels Helveg Petersen: Det oprindelige forslag om, at lejeværdien i nye og nyerehvervede parcelhuse skulle ansættes til 4 pct. af den seneste vurdering, er under udvalgsarbejdet blevet suppleret med den særlige regel om, at enfamiliehuse vurderet til over 400.000 kr. for den del, der ligger over 400.000 kr., får en lejeværdi på 6 pct. Man kan vel kalde det en slags halvsvensk ordning efter den drøftelse, der har været i udvalget. Jeg vil gerne anbefale denne ordning. Den er indrettet således, at intet hus, der med rimelighed kan kaldes et almindeligt enfamiliehus, rammes af bestemmelsen, medens et decideret luksusbyggeri får en kraftigere skattemæssig behandling end hidtil, og det finder jeg er et skridt i den rigtige retning.

I det hele vil de bestemmelser, der nu fastlægges for nyopførte og nyerehvervede enfamiliehuse, have en klar tendens til at modvirke prisstigninger; det er dette, der er årsagen til deres fremsættelse, og det er årsagen til, at jeg på mit partis vegne kan være tilfreds med disse ændringer.

Ejerlejlighederne får en i forhold til det oprindelige forslag lidt bedre stilling; der er dog stadig tale om, at der ikke for ejerlejligheders vedkommende gives noget standardfradrag, men der sker principielt med hensyn til procentsatsen en ligestilling af nye ejerlejligheder og nye parcelhuse, og det er der da en vis logik i. Man må da i hvert fald sige, at det var temmelig ulogisk at gennemføre en væsentlig forskelsbehandling af ejerlejligheder, som ligger oven på hinanden, og parcelhuse, som ligger ved siden af hinanden.

Jeg kan anbefale de stillede ændringsforslag.

Ømann: Det er vist ikke helt rigtigt, at ejerlejlighederne har fået en lempeligere stilling, de har vel alt i alt fået en skærpet beskatning, men de har fået en relativt bedre stilling sammenholdt med lejeværdien for parcelhuse.

[Ømann.]

Nybyggede og nyerhvervede parcelhuse har samtidig fået beskætningen skærpet ganske betydeligt, idet 4 pct. af 14. vurdering jo er betydelig mere end de gældende 3½ pct. af den langt lavere 13. vurdering. Det er tvivlsomt, om denne forhøjelse er psykologisk markant nok til, at de skærpede skattevilkår giver sig udslag i lavere produktionspriser, og det var jo det, der var hovedformålet med ordningen. Hr. Knud Østergaard udtrykte skuffelse over, at den kun ville indbringe 800.000 kr. pr. år, men det var jo ikke et merprovenu, der var formålet. Hertil kan man jo sige, at det vil jo nok vokse i de kommende år til adskillig flere hundrede tusinde kroner, men hovedformålet har jo været at lave en prisdæmpende foranstaltning, og det samme gælder skærpelsen for de villaer, der er vurderet til over 400.000 kr.

Jeg vil dog gerne fastholde, at den eneste holdbare løsning er at holde over- og underskuddet uden for selvangivelsen. En sådan løsning belønner dem, der betaler af, og straffer dem, der optager store lån. Den nugældende ordning gør det modsatte; det er en belønning for gældsstiftelse.

Muligheden for en sondring mellem private og erhvervsmæssige renter er jo nu genstand for en undersøgelse, og bliver resultatet, at der med rimelighed kan sondres — og det vil jeg fastholde at der kan — så kan vi vente os en ny og spændende lovgivning på dette felt. Derfor er det en misforståelse, når tidligere ordførere har givet udtryk for, at vi nu skulle være færdig med spørgsmålet om lejeværdi. Det gælder, hvad enten det drejer sig om ejerlejligheder eller parcelhuse.

Jeg skal anbefale det her foreliggende forslag, men betone, at der jo ikke her er tale om noget boligforlig. Min tiltræden rækker ikke ud over dette forslag.

Sigsgaard: Det er jo somme tider et mærkeligt hus at være i, det her, og en mærkelig debat at høre på. Tidligere på dagen har vi hørt flammende taler om ejerlejlighedernes forbandelser, taler, som jeg jo godt kan være enig i. Og man talte om, hvor høje priserne var på disse ejerlejligheder, hvordan de stadig går op, og hvad man nu skulle gøre ved det, og forsikrede, i hvor høj grad

man specielt fra socialdemokratiets og SFs side var imod dette ejerlejlighedssystem. Ja, man stillede oven i købet forslag om at afskaffe det, og vi stemte i øvrigt for forslaget. Sådan lød tonerne først på dagen.

Nu er de pludselig helt anderledes. Nu gennemfører man en prisstigning på ejerlejligheder — der står selvfølgelig ikke i forslaget, at det er en prisstigning, der gennemføres — og hr. Ømann fortalte endda folketinget for et øjeblik siden, at det snarest var en skærpelse af skatten på ejerlejligheder, så man kunne forvente lavere priser. Men det er jo ikke rigtigt. I finansministerens forslag om ændring af ligningsloven (vedrørende bolig i egen ejendom), forelagt her i folketinget for et stykke tid siden, var det udtrykkeligt foreslået, at ejerlejlighedernes lejeværdi skulle fastsættes til 5 pct. Disse 5 pct. skulle føres til indtægt på ejendomsskemaet, men nu er de lavet om til 4 pct. Og det betyder altså, at der bliver et mindre beløb at føre til indtægt på ejendomsskemaet, det betyder, at underskuddet på ejerlejligheden bliver større, og det betyder, at den reelle husleje bliver mindre. Og så ved alle, hvad der så sker. I samme takt, som den reelle husleje bliver mindre, bliver prisen på ejerlejligheden selvfølgelig højere. For hvad bestemmer prisen på en ejerlejlighed? Det gør den eventuelle købers økonomiske muligheder. Hvor meget kan han betale i husleje? Deraf afhænger prisen. Nu sætter man huslejen ned ved at sætte lejeværdien ned, og derved opnår man, at prisen på ejerlejlighederne stiger tilsvarende. Jeg er endda i stand til at oplyse tinget om, hvad prisen på ejerlejligheder sandsynligvis stiger med. Man har sat lejeværdien ned med 1 pct. af ejerlejlighedens værdi. Den kapitaliserede værdi af det er jo 10-15 pct.; vi kan altså forvente en 10-15 pct.s stigning i prisen på ejerlejligheder. De, der kender bare en anelse til ejerlejlighedsproblemet i København, vil forstå, hvor katastrofalt det er, og vil vide, hvor lidt betydning alle de store ord, som man kom med først på dagen om ejerlejligheder, har, når man så bagefter gennemfører en prisforhøjelse på 10-15 pct. på det, man først stiller forslag om at afskaffe. Der er jo hverken hoved eller hale i en sådan politik.

Så siger man heroppefra: ja men vi har fået et plaster på såret — sådan udtrykker

[Sigsgaard.]

man det heller ikke — men vi har fået den vældige gevinst, at de meget dyre parcelhuse på 400.000 kr. og opefter nu skal sættes til en højere lejeværdi. Der må jeg for en gangs skyld erklære mig enig med den konservative ordfører, der fuldstændig klart fortalte folketinget, hvad den ændring er værd. Den er nøjagtig 800.000 kr. værd i skatteprovenu. Hvad er 800.000 kr. i statens og kommunernes kasser? Ja, det er så nær ved 0, som man næsten kan komme. Det er meget lidt, S og SF har ladet sig spise af med her, og jeg kan kun lykønske VKR til den meget dygtige forhandling, der er gennemført for at få S og SF med på dette forlig.

Selvfølgelig har vi ikke noget imod de 6 pct.s lejeværdi for disse huse, men jeg vil dog lige sige, at man nærmer sig på ingen måde den reelle lejeværdi. Den reelle lejeværdi skulle vel nærmest være 8-10 pct., hvis vi ville ind på det system.

Den anden ting, der skal understreges, er, at man ikke i forslaget skelner mellem Nordøstsjælland og resten af landet. Og hvad betyder det? Det betyder, at et ikke alt for overdådigt hus i hovedstadsområdet på, skal vi sige 160-170-180 m², beliggende i forholdsvis attraktive dele af hovedstadsområdet, kommer ind under bestemmelsen. Der kommer lejeværdien på de 6 pct. i funktion. Derimod kan man bygge næsten et slot i Midtjylland, uden at det kommer op over den grænse. Der kan man altså stadig væk nøjes med de 4 pct. Det er der ikke megen fornuft i.

Vi vil selvfølgelig gerne støtte den lille detalje, det er klart, men det er nu kun en meget ringe lap, man dér har fundet frem til.

Finansministeren (Poul Møller): Jeg vil gerne takke udvalget for dets arbejde med det lovforslag, der blev fremsat i december måned om forhøjelse af lejeværdien i nyerehvervede ejendomme. Der er faldet nogle bemærkninger i dag, som jeg finder anledning til kort at kommentere.

Det er blevet sagt — jeg tror, det var af hr. Knud Østergaard — at merprovenuet til staten kun er 800.000 kr. ved den graduering af lejeværdiansættelsen, der har fundet sted. Jeg vil gerne hertil sige, at det gælder

jo kun i året 1971. Da nyordningen kun har virkning for det, der er opført efter 9. december 1969, er det jo ikke ret mange ejendomme, der i 1971 vil falde ind under denne graduerede sats, altså 6 pct.-satsen for ansættelse over 400.000 kr. Men vi må da forudse, at i de kommende år vil flere og flere komme ind under den, og derved vil provenuet af denne lejeværdiansættelse stige. I øvrigt har det vel slet ikke for udvalgsflertallet været afgørende, om man fik mange eller få penge ind ved denne graduering; jeg har i hvert fald forstået det sådan uden at have deltaget i forhandlingerne, at målet har været at prøve på at nedbringe priserne, at prøve på at gøre det billigere at erhverve ejendomme. Det er ikke i og for sig for at rammé dem, der sidder i særlig dyre huse, men det er et forsøg på at få prisen på disse meget dyre huse ned. Sådan har jeg forstået udvalgets intentioner, og jeg vil gerne knytte mine bedste forhåbninger til, at det ad denne vej virkelig lykkes at få standset noget af den prisstigning, der finder sted på de store ejendomme, de mere luksuøse ejendomme; det er muligt, at dette middel er tjenligt, det er i hvert fald mit håb.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1 angående titlen, ændringsforslagene nr. 2-7, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 8 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal lade de 2 næste sager på dagsordenen udgå til behandling i et senere møde.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til folketingsbeslutning angående tilmeldelse i de for pengeinstitutter indførte udlånsbegrænsninger [af Poul Dalsager m. fl.].

Valgt blev: *Jørgen Jensen, Henning Andersen, Erik Hansen* (Vejle amt), *Hans Kjær, Jens Peter Jensen* (Sorø amt), *Niels Andersen, Kristen Østergaard, Martin Pedersen, Helge von Rosen, Niels Helveg Petersen, Poul Dalsager, Lysholt Hansen, Thomas Have, K. Axel Nielsen, Peter Nielsen, Bertel Pedersen* og *Poul Dam*.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om Københavns lufthavns-væsen.

Udvalget angående forslag til lov om afsætning af frisk dansk frugt og danske gartneriprodukter, forslag til lov om ændring af lov om en kornordning, forslag til lov om ændring af lov om afsætning af danske landbrugsvarer m. m. og forslag til lov om ændring af lov om udlån til yngre landmænd har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Medlem af folketinget Simonsen har meddelt mig, at han ønsker til arbejdsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren overveje en ændring af arbejdsløshedsforsikringslovens § 56, stk. 3, så privatpensionister under 67 år kan få adgang til arbejdsløshedsunderstøttelse, når de — som følge af utilstrækkelig pension — stadig er nødt til at være til rådighed for arbejdsmarkedet?“

Medlem af folketinget Niels Eriksen har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for kulturelle anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Hvorledes vil ministeren forhindre den stigende forurening af strandene?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ministeren for offentlige arbejder (Guldberg): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om Københavns lufthavns-væsen.*

Ved lov nr. 166 af 30. april 1969 om pla-

ceringen af en ny Københavns lufthavn blev det pålagt ministeren for offentlige arbejder at lade udarbejde en programplan for anlæg af 1. etape af en ny storlufthavn på Saltholm til fremtidig afløsning af Københavns lufthavn, Kastrup. Denne plan skulle i henhold til lovens § 2 bl. a. suppleres med forslag til den fremtidige driftsform for såvel storlufthavnen som Københavns lufthavn, Kastrup.

Som det vil være det høje ting bekendt, blev der i samarbejde mellem planlægnings- og anlægsudvalget vedrørende Københavns lufthavn og 4 rådgivende ingeniørfirmaer udarbejdet en særdeles omfattende rapport med alternative forslag til udførelse af storlufthavnen på Saltholm med tilhørende tunnelforbindelse, og den 31. oktober 1969 afleverede planlægningsudvalget til mig sin indstilling i tilknytning til programplanen.

Denne indstilling har senere været genstand for overvejelse i forbindelse med de store trafikprojekters indbyrdes prioritering og indpasning i den perspektivplanlægning indtil 1985, som regeringen for tiden har under udarbejdelse, og det vil derfor ikke i indeværende folketingssamling være muligt at fremsætte forslag til anlægslov for Saltholm-lufthavn.

Da der imidlertid af planlægningsudvalget tillige er afgivet en rapport om organisations- og driftsformsproblemerne i forbindelse med anlæg og drift af den kommende storlufthavn og om dennes samordning med de øvrige lufthavne og flyvepladser i den storkøbenhavnske region, har regeringen anset det for rigtigst, at der i første omgang tages stilling til spørgsmålet om etablering af en styrelse, der får overdraget bygherreansvaret for Københavnsområdet lufthavne i statsligt regie, og som samtidig skal forestå driften af disse lufthavne på en sådan måde, at der til delvis finansiering af storlufthavnen på Saltholm fremkommer et rimeligt selvfinansieringsbidrag, medens styrelsen i øvrigt får mulighed for med regeringens godkendelse i hvert enkelt tilfælde at optage lån til finansiering af sin anlægsvirksomhed. En sådan styrelse foreslås oprettet med virkning fra 1. april 1971 gennem det foreliggende lovforslag om Københavns lufthavns-væsen.

Som det nærmere fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er det foreliggende